

Jaarrapportage begrotingscyclus 2017

Inleiding en leeswijzer

In deze jaarrapportage wordt ingegaan op de behandeling in de Tweede Kamer en de vaste en algemene commissies van de verschillende budgettaire nota's en wetten die zijn verschenen in het kader van de begrotingscyclus 2017. De bijlage van deze notitie bevat meer gedetailleerde informatie over de behandeling van deze budgettaire stukken. De jaarrapportage heeft de volgende opbouw:

1. De behandeling van de ontwerpbegrotingen, incidentele suppletoire begrotingen 2017

2. De behandeling van de suppletoire wetten 2017

3. De behandeling van de jaarverslagen en slotwetten 2017

Onderstaand overzicht geeft weer in welke maanden de Tweede Kamer deze budgettaire stukken heeft behandeld:

2016				2017												2018						
S	O	N	D	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J	F	M	A	M	J	J

1 Ontwerpbegroting en begrotingsbehandeling 2017

De tabellen in deze paragraaf geven inzicht in de begrotingsbehandeling 2017.

Aangesloten wordt bij de volgorde van de begrotingsbehandeling:

1. Plenaire behandeling Rijksbegroting en Miljoenennota
 - a) Aanbieding Rijksbegroting (Prinsjesdag)
 - b) Algemene Politieke Beschouwingen en Algemene Financiële Beschouwingen
2. Commissiebehandeling afzonderlijke begrotingen
 - c) Ronde van feitelijke vragen over de begroting
 - d) Technische briefings door de Algemene Rekenkamer
 - e) Wetgevingsoverleggen (begrotingsonderzoek en /of thematisch)
 - f) Inzet van rapporteurs
 - g) Plenaire begrotingsbehandeling en stemming over moties en amendementen

a) Aanbieding Rijksbegroting 2017

Op 20 september 2016, de derde dinsdag in september – Prinsjesdag, zijn de Rijksbegroting 2017 en de Miljoenennota 2017 door de minister van Financiën aangeboden aan de Tweede Kamer.

b) Algemene Politieke en Financiële Beschouwingen

De Algemene Politieke Beschouwingen vonden direct na Prinsjesdag plaats op 21 en 22 september 2016. De Algemene Financiële Beschouwingen vonden twee weken later plaats op 4 en 5 oktober 2016.

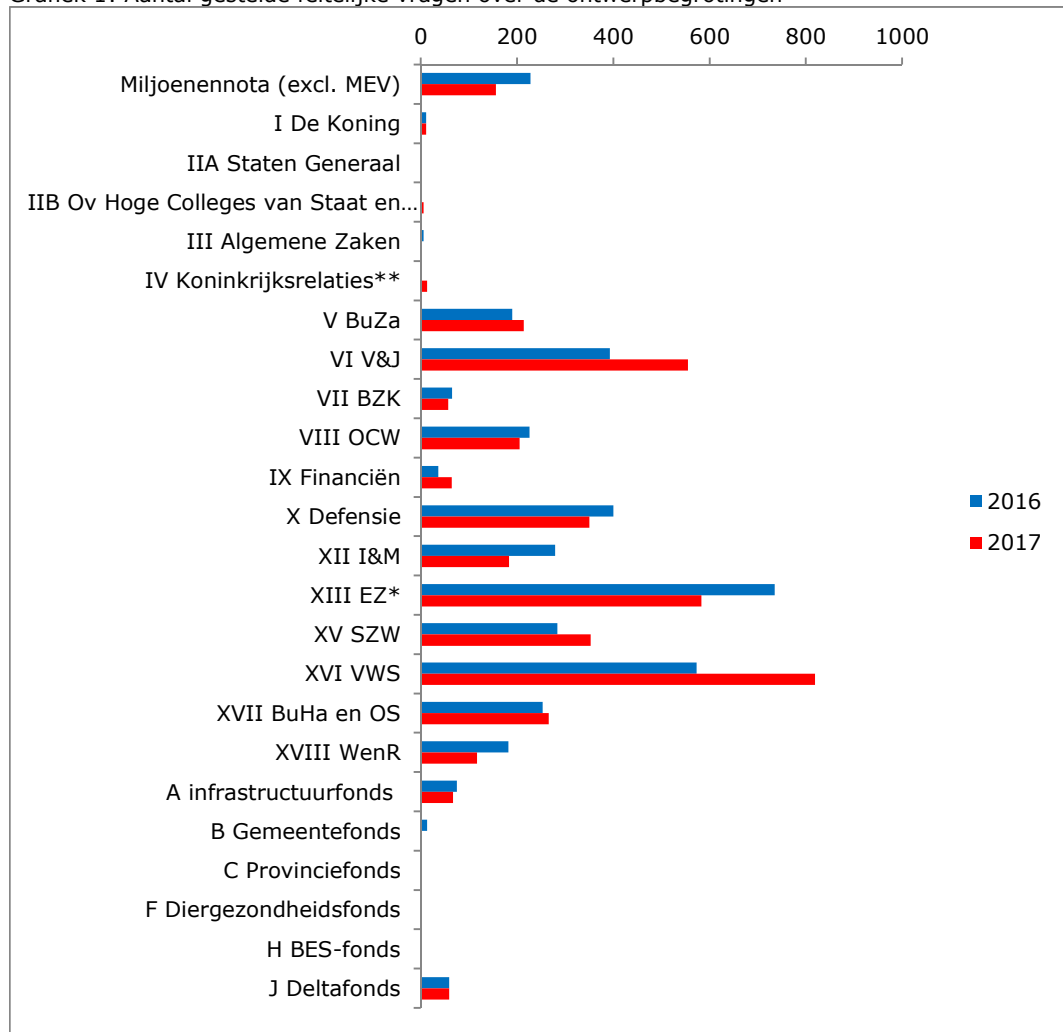
c) Feitelijke vragen

De Rijksbegroting 2017 bestaat uit 21 hoofdstukken¹ die in de vorm van afzonderlijke wetsvoorstellen (ontwerpbegrotingen) aan de Kamer worden aangeboden. De

¹ IIA en IIB is als één hoofdstuk geteld. De Miljoenennota is geen begrotingswet.

commissiebehandeling van de afzonderlijke begrotingswetten start met het stellen van feitelijke vragen aan de regering over iedere ontwerpbegroting. In grafiek 1 zijn de aantallen vragen per begroting opgenomen. De cijfers in grafiek 1 betreffen zowel de vragen over de begroting aan de regering als de eventuele vragen aan de regering over de aandachtspunten bij de begrotingen waarover de Algemene Rekenkamer in de periode na Prinsjesdag de Kamer heeft gerapporteerd.

Grafiek 1: Aantal gestelde feitelijke vragen over de ontwerpbegrotingen

Voor gedetailleerde tabel: zie tabel 1 bijlage

(*) inclusief Diergezondheidsfonds

(**) inclusief BES-fonds

Uit grafiek 1 blijkt dat jaarlijks over vrijwel elke begroting feitelijke vragen worden gesteld. Uitzonderingen hierop zijn hoofdstuk II-A (Staten-Generaal), het Diergezondheidsfonds en BES-fonds. De vragen over deze twee fondsen worden echter de laatste jaren gecombineerd met de vragen over de begroting van EZ respectievelijk Koninkrijksrelaties. De ontwerpbegroting van de Staten-Generaal wordt feitelijk al eerder behandeld in de Tweede Kamer in het zogenaamde debat over de Raming, dat doorgaans eind juni plaatsvindt. Vragen over deze begroting zijn in dat kader al gesteld aan het Presidium van de Tweede Kamer.

De commissies EZ, VWS en V&J hebben de meeste vragen gesteld over de ontwerpbegroting 2017. Het totaal aantal feitelijke vragen is de laatste jaren redelijk stabiel (3277 bij de Rijksbegroting 2016 en 3486 bij de Rijksbegroting 2017). Uitgebreidere informatie is in tabel 1 in de bijlage opgenomen.

d) Technische briefings Algemene Rekenkamer

De Algemene Rekenkamer (AR) brengt bij de begrotingen zogenaamde 'begrotingsbrieven' uit en bij de jaarverslagen rapporten per jaarverslag (verantwoordingsonderzoek). Over beide documenten kunnen commissies de AR verzoeken een technische briefing te geven.

In 2016 hebben zes commissies het aanbod van de AR geaccepteerd om een briefing te houden over de aandachtspunten bij de begroting voor 2017. Commissies vragen minder vaak om een technische briefing van de AR bij de begroting dan bij de jaarverslagen. Tabel 2 in de bijlage geeft gedetailleerde informatie over bij welke commissies de AR een briefing heeft gegeven.

e) Begrotingsonderzoeken en thematische wetgevingsoverleggen

Alle ontwerpbegrotingen zijn wetsvoorstellen en worden om die reden plenair behandeld en in stemming gebracht. In veel gevallen wordt echter door de vaste commissies, naast het plenaire begrotingsdebat, vaak ook in een (voorafgaand) wetgevingsoverleg aandacht besteed aan de begroting. Een wetgevingsoverleg (WGO) kan gericht zijn op behandeling van de hele begroting (begrotingsonderzoek) of op een specifiek deel van de begroting of beleidsonderwerp (thematisch WGO).

Bij de behandeling van de begroting 2017 zijn twee WGO's in de vorm van een begrotingsonderzoek gehouden (OCW en IenM) en acht WGO's over een specifiek onderdeel van de begroting. Zes begrotingen zijn uitsluitend plenair behandeld. Tabel 3 in de bijlage gaat dieper in op de gehouden begrotingsonderzoeken en WGO's.

f) Rapporteurs

Bij een WGO kan een vaste commissie er voor kiezen een rapporteur aan te wijzen die namens de commissie ingaat op een bepaald aspect van de begroting. Meestal is dat de kwaliteit van de begroting (met als vraag: geeft de begroting adequaat inzicht in te bereiken doelen, te leveren prestaties en daarvoor geraamde kosten?). De laatste jaren wordt ook wel een tweetal rapporteurs door een commissie aangewezen.

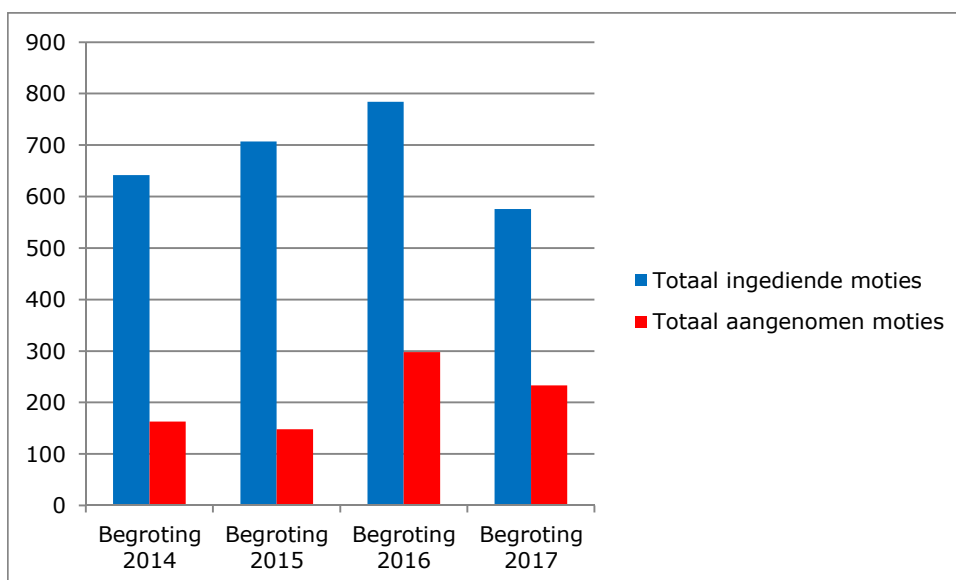
Bij de begrotingsbehandeling 2017 is bij de begrotingen van BuHa-OS, OCW en I&M gebruik gemaakt van rapporteurs. De commissie OCW heeft ten aanzien van het controleren van begroting en jaarverslag een werkwijze ontwikkeld waarbij zowel bij de begroting als bij het jaarverslag een roulerend duo van rapporteurs de stukken bestudeert en daarover aan de commissie rapporteert. Hierbij worden zes kernvragen langsgelopen. Deze vragen en deze methode zijn ten behoeve van andere commissies vastgelegd in de 'Controlekaart begroting en verantwoording', respectievelijk de 'Handreiking controle begroting en verantwoording'. Deze methode wordt door meer commissies gebruikt.

Tabel 4 in de bijlage geeft meer informatie over het gebruik van rapporteurs bij de begroting.

g) Moties en amendementen

In grafiek 2 is aangegeven hoeveel moties zijn ingediend, respectievelijk zijn aangenomen bij de behandeling van de begroting.

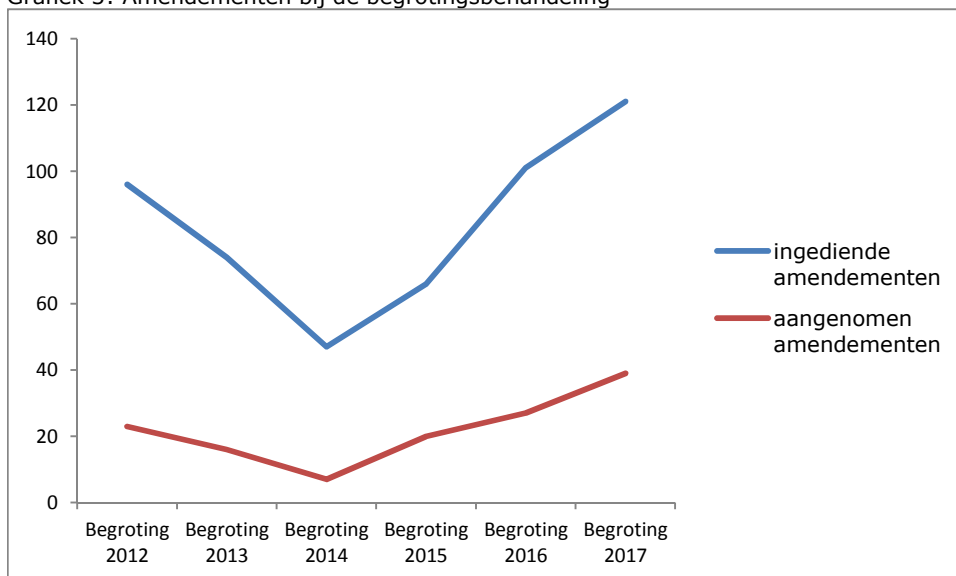
Grafiek 2: Ingediende moties bij de begrotingsbehandeling

Voor gedetailleerde tabel: zie bijlage

Bij de Rijksbegroting 2017 is zowel het aantal ingediende als aangenomen moties lager dan in het voorgaande jaar. In grafiek 3 wordt een vergelijkbaar overzicht gegeven voor ingediende en aangenomen amendementen.

Grafiek 3: Amendementen bij de begrotingsbehandeling

Bij de begroting 2017 zijn meer amendementen ingediend (121) en aangenomen (39) dan bij de begroting 2016. Het percentage aangenomen amendementen is toegenomen, van 27 naar 32 procent.

Tabel 5 en tabel 6 in de bijlage geven meer gedetailleerde informatie over de ingediende moties en amendementen bij de begroting.

2 Suppletoire begrotingen 2017

Na stemming over alle ontwerpbegrotingen 2017 en de eventueel daarop ingediende amendementen, wordt de aangenomen Rijksbegroting 2017 gedurende het begrotingsjaar 2017 nog tweemaal tussentijds aangepast en ter autorisatie aan de Tweede Kamer voorgelegd: in het voorjaar de 1^e suppletoire wetten (vergezeld van de overkoepelende Voorjaarsnota) en in het najaar de 2^e suppletoire wetten (vergezeld van de overkoepelende Najaarsnota).

In deze paragraaf worden enkele gegevens ten aanzien van de behandeling van de suppletoire begrotingswetten 2017 op een rij gezet.

2.1 Voorjaarsnota 2017 en 1e suppletoire begrotingen 2017

Er zijn in totaal 511 feitelijke vragen gesteld. Moties zijn alleen ingediend bij het debat over de Voorjaarsnota (negen stuks) en niet bij de behandeling van suppletoire begrotingswetten. Bij vier suppletoire wetten zijn in totaal vijftien amendementen ingediend. Het aantal feitelijke vragen is lager dan bij de Voorjaarsnota 2016. Voor meer gedetailleerde informatie wordt verwezen naar tabel 7 in de bijlage.

2.2 Najaarsnota 2017 en 2^e suppletoire begrotingen 2017

Er zijn in totaal 340 feitelijke vragen gesteld, twee amendementen en zes moties bij het Najaarsnotadebat ingediend. Het aantal feitelijke vragen ligt hoger en het aantal amendementen lager dan bij de Najaarsnota 2016. Tabel 8 in de bijlage geeft hierover meer gedetailleerde informatie over.

3 De verantwoording over het begrotingsjaar 2017

De verantwoording over 2017 vormt het slotstuk van de begrotingscyclus 2017. Nadat de begrotingen 2017 in het najaar van 2016 zijn behandeld (paragraaf 1) en gedurende 2017 tweemaal zijn bijgesteld door middel van suppletore wetten (paragraaf 2) is in mei 2018 de verantwoording over de begroting 2017 aan de orde. Dit gebeurt door het aanbieden van jaarverslagen en slotwetten per begrotingshoofdstuk. Na behandeling van deze stukken besluit de Tweede Kamer over dechargeverlening aan de verantwoordelijke ministers. Daarmee wordt de begrotingscyclus 2017 formeel afgesloten.

3.1 Advies behandeling van de verantwoordingsstukken over begrotingsjaar 2017

De commissie Financiën adviseert jaarlijks de Tweede Kamer over de behandeling van de verantwoordingsstukken. Op basis van dit advies heeft het Presidium op 14 maart 2018² voorstellen gedaan voor termijnen voor het Verantwoordingsdebat en de inbreng van feitelijke vragen over de Verantwoordingsstukken. Het Presidium stelt tevens voor de volgende aanbevelingen van de vaste commissie voor Financiën voor kennisgeving aan te nemen:

- *Behandeling van de jaarverslagen en de bijbehorende rapporten van de Algemene Rekenkamer zoveel mogelijk in aparte wetgevingsoverleggen (WGO's), en daarbij expliciet aandacht te besteden aan het financieel beheer en de dechargeverlening.*
- *Aanwijzen van rapporteurs die namens de commissie de kwaliteit van de verantwoordingsstukken onderzoeken. Voor de uitvoering van hun taak kunnen rapporteurs een beroep doen op de commissiestaf.*
- *Gebruikmaken van het aanbod van de Algemene Rekenkamer om een technische briefing te verzorgen over hun rapport(en).*³

In de navolgende paragrafen wordt in kaart gebracht hoe aan deze aanbevelingen invulling is gegeven. Daarbij wordt aangesloten bij de volgorde van de behandeling van de verantwoording over 2016:

1. Plenaire behandeling van de Jaarverslagen
 - a) Aanbieding jaarverslagen 2017 (Verantwoordingsdag)
 - b) Verantwoordingsdebat
2. Commissiebehandeling afzonderlijke jaarverslagen
 - c) Ronde van feitelijke vragen over het jaarverslag
 - d) Technische briefings door de Algemene Rekenkamer
 - e) Wetgevingsoverleggen
 - f) Inzet van rapporteurs
 - g) Stemming over moties, slotwetten en dechargeverlening

² Kamerstukken II, 2016/2017, 31 428, nr. 11

³ Kamerstukken II, 2016/2017, 31 428, nr. 11

3.2 Plenaire behandeling van de Jaarverslagen

a) Verantwoordingsdag

Op 16 mei 2018, de derde woensdag van mei – Verantwoordingsdag, heeft de minister van Financiën het Financieel Jaarverslag van het Rijk⁴ en de departementale jaarverslagen over 2017 aan de Tweede Kamer aangeboden. De president van de Algemene Rekenkamer bood aansluitend het verantwoordingsonderzoek van de Algemene Rekenkamer aan. Tevens werd de eerste Monitor Brede Welvaart aangeboden.⁵

De commissie Financiën had net als vorig jaar een ontbijtbijeenkomst georganiseerd om Verantwoordingsdag een impuls te geven. Cabaretier Guido Weijers heeft een masterclass over geluk gegeven in het kader van de presentatie van de Monitor Brede Welvaart. Naast het College van de Algemene Rekenkamer en de directeur-generaal van het Centraal Bureau voor de Statistiek waren ongeveer 40 Kamerleden aanwezig.

De commissie Financiën heeft daarnaast in samenwerking met ProDemos, de Algemene Rekenkamer en de Rijksuniversiteit Groningen op 18 mei 2018 de tweede editie van de 'V-100' georganiseerd. Op deze bijeenkomst hebben ongeveer honderd burgers vragen geformuleerd over zeven verschillende jaarverslagen⁶. De honderd deelnemers waren geselecteerd op basis van hun ervaringen in de praktijk met tien beleidsthema's die terugkomen in deze jaarverslagen. Het doel van deze bijeenkomst was om meer ervaringen uit de praktijk te betrekken bij het controleren van de jaarverslagen. De commissie Financiën heeft de vragen van de deelnemers aangeboden aan de acht betreffende commissies.⁷ Deze commissies hebben de bewindspersonen gevraagd op deze vragen te reageren. De antwoorden hebben zij betrokken bij de behandeling van de jaarverslagen en andere debatten. Ook hebben de financieel woordvoerders de gestelde vragen betrokken bij het Verantwoordingsdebat.

b) Verantwoordingsdebat

Op woensdag 23 mei 2017, een week na Verantwoordingsdag, vond het plenaire Verantwoordingsdebat plaats in de Tweede Kamer met de minister-president en de minister van Financiën. Van de zijde van de Kamer werd het woord gevoerd door de financieel woordvoerders van alle dertien partijen.⁸

In het Verantwoordingsdebat is de Monitor Brede Welvaart aan bod gekomen. Hierover zijn ook moties ingediend. Bij het debat zijn in totaal vijftien moties ingediend.

⁴ Kamerstukken II, 2016/17, 34 725, nr. 1.

⁵ Kamerstuk 34 298, nr. 23

⁶ SZW, EZ, VWS, VenJ, BZK, I&M en OCW.

⁷ Naast vragen over het jaarverslag van EZ zijn tevens vragen over LNV-onderwerpen gesteld. Het ministerie van LNV heeft nog geen separate begroting en jaarverslag, maar legt in 2017 verantwoording af in het jaarverslag EZ. In de Kamer is er wel een separate commissie LNV.

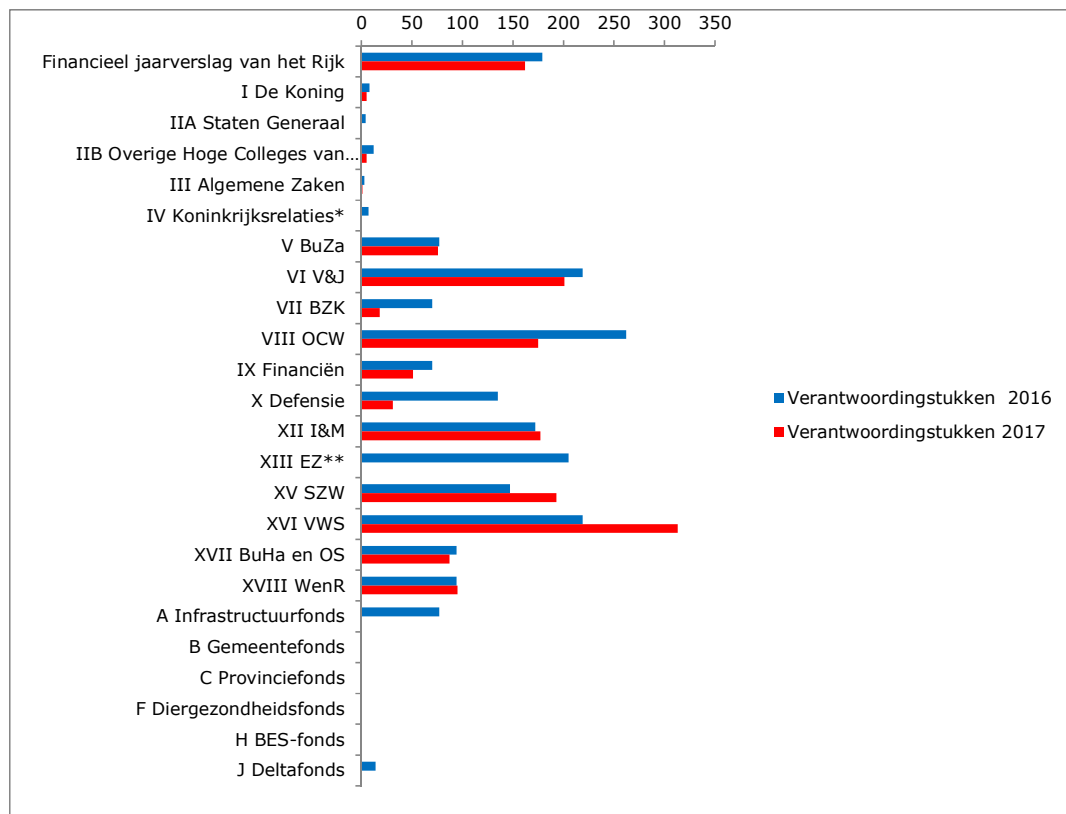
⁸ Tony van Dijck (PVV), Van der Linde (VVD), Snels (GroenLinks), Slootweg (CDA), Leijten (SP), Sneller, (D66), Nijboer (PvdA), Bruins (ChristenUnie), Van Raan (PvdD), Van Rooijen (50PLUS), Stoffer (SGP), Azarkan (DENK), Baudet (FvD)

3.3 Commissiebehandeling afzonderlijke jaarverslagen

c) Feitelijke vragen

De commissiebehandeling van de verantwoording start, net als bij de begrotingsbehandeling, met het stellen van feitelijke vragen. In het geval van de verantwoording kunnen vragen gesteld worden aan de regering over de slotwetten, over de jaarverslagen en over de verantwoordingsonderzoeken die de Algemene Rekenkamer publiceert bij ieder jaarverslag. In grafiek 4 is een overzicht van de aantallen gestelde vragen opgenomen.

Grafiek 4: Feitelijke vragen over de verantwoordingsstukken 2016 en 2017⁹

⁹ Onder 'vragen over verantwoordingstukken' wordt verstaan: het totaal aan vragen per hoofdstuk die gesteld zijn aan de regering over het desbetreffende (1) jaarverslag, (2) de slotwet en (3) het verantwoordingsonderzoek van de Algemene Rekenkamer.

Het totale aantal feitelijke vragen is gedaald ten opzichte van het jaar daarvoor (1590 over de Verantwoordingsstukken 2017 en 1856 over de Verantwoordingsstukken 2016). De meeste vragen werden gesteld over de Verantwoordingsstukken van VWS, V&J, SZW en OCW. Zie voor meer informatie tabel 9 in de bijlage.

d) Technische briefings door de Algemene Rekenkamer

De Algemene Rekenkamer (AR) heeft de wettelijke taak onderzoek te doen naar de verantwoording en rapporteert daarover in afzonderlijke rapporten per jaarverslag aan de Tweede Kamer. De commissie Financiën adviseert om die reden de vakcommissies gebruik te maken van de mogelijkheid van een technische briefing door de AR over haar bevindingen (zie ook paragraaf 3.1).

Het blijkt dat vrijwel alle commissies gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid van een technische briefing door de AR. Zie voor meer informatie tabel 16 in de bijlage.

e) Wetgevingsoverleggen

Alle commissies hebben ervoor gekozen een wetgevingsoverleg met de bewindspersoon te voeren over de verantwoordingsstukken over 2017. Dit is het eerste jaar waarin dit het geval is; doorgaans kiezen de meeste, maar niet alle commissie hiervoor. Zie voor meer informatie tabel 11 in de bijlage.

f) Rapporteurs

Bij de Verantwoording over 2017 hebben tien commissies rapporteurs aangesteld. Dit is tot op heden het grootste aantal commissies dat hiervoor kiest. In alle gevallen is daarbij het advies opgevolgd van de vaste commissie voor Financiën om een tweetal rapporteurs aan te stellen, behalve bij de commissie Koninkrijksrelaties waar één rapporteur actief was. Zie voor meer informatie tabel 12 in de bijlage.

De meeste rapporteurs hebben als leidraad gebruikgemaakt van de 'Handreiking controle begroting en verantwoording' en de bijbehorende 'controlekaart', die is opgesteld door de toenmalige rapporteurs van de commissie OCW. Ondersteuning van rapporteurs is verleend door medewerkers van de Dienst Analyse en Onderzoek (DAO).

Dankzij de inzet van rapporteurs zijn er sinds de behandeling van het jaarverslag 2014 door de commissies OCW, SZW, VWS, BuHa-OS en IenW verbetertrajecten gestart ten aanzien van de beleidsinformatie in de begrotingsstukken.

3.4 Dechargeverlening

g) Moties en slotwetten en dechargeverlening

Bij de jaarverslagen en slotwetten over 2017 zijn 60 moties en geen amendementen ingediend. Tabel 13 in de bijlage gaat dieper in op de ingediende moties bij de verantwoordingsstukken.

Het feit dat bij de verantwoording geen amendementen zijn ingediend laat zich verklaren door het bijzondere karakter van de slotwetten. Deze wetten zorgen er voor dat de Tweede Kamer formeel kan instemmen met de mutaties die het einde van het jaar nog zijn opgetreden op de begroting. Met het aannemen van de slotwet sluiten de door de Kamer goedgekeurde cijferstanden van alle begrotingen precies aan op daadwerkelijke gerealiseerde standen. Gezien dit bijzondere karakter van de slotwet is

het voor de Tweede Kamer van belang dat de slotwet uitsluitend technische mutaties bevat en dat eventuele beleidsrelevante mutaties vooraf aan de Tweede Kamer worden gemeld.

Dechargeverlening over 2017

De commissie Financiën heeft 5 juli 2018 advies uitgebracht over de dechargeverlening voor het door de ministers gevoerde financiële beheer in 2017.¹⁰ De commissie Financiën heeft geadviseerd dat door de Kamer aan alle ministers decharge kan worden verleend, met inachtneming van de diverse toezeggingen van bewindspersonen om het financieel beheer te verbeteren. De commissie Financiën is tot dit advies gekomen, omdat er bij de behandeling van de jaarverslagen geen moties zijn ingediend die gevolgen hebben voor de dechargeverlening aan een minister. De Kamer heeft dit advies overgenomen.

¹⁰ Kamerstukken II, 2016/2017, 34 950, nr. 27.

Bijlage: Tabellen behandeling budgettaire stukken begrotingscyclus 2017

Tabel 1: Aantal gestelde feitelijke vragen over de ontwerpbegrotingen

	Begrotingshoofd- stuk	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
	Miljoenennota (excl. MEV)	88	228	156
I	De Koning	36	11	11
IIA	Staten Generaal	0	0	0
IIB	Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten	10	2	6
III	Algemene Zaken	5	6	2
IV	Koninkrijksrelaties	56	12 (incl. BES-fonds)	13 (incl. BES-fonds)
V	BuZa	170	190	214
VI	V&J	519	393	555
VII	BZK	102	65	57
VIII	OCW	312	226	205
IX	Financiën	29	36	64
X	Defensie	208	400	350
XII	I&M	276	279	183
XIII	EZ	621 (incl. Diergezondheids-fonds)	735 (incl. Diergezondheids-fonds)	583 (incl. Diergezondheids-fonds)
XV	SZW	396	284	353
XVI	VWS	593	573	819
XVII	BuHa en OS	237	253	266
XVIII	WenR	182	182	117
A	Infrastructuurfonds	63	75	67
B	Gemeentefonds	24	13	1
C	Provinciefonds	8	2	1
F	Diergezondheidsfonds	*	*	*
H	BES-fonds	17	*	*
J	Deltafonds	46	59	59
	Totaal	3377	3277	3486

(*) inclusief Diergezondheidsfonds

(**) inclusief BES-fonds

Tabel 2: Technische briefings door de Algemene Rekenkamer over de ontwerpbegroting

Begrotings- hoofdstuk	Commissie(s)	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
IV	Koninkrijksrelaties			
V	BuZa en BuHa/OS			V
VI	V&J	V	V	
VII	BZK			
VII	OCW		V	V
IX	Financiën	V	V	
X	Defensie	V	V	V
XII	I&M	V		
XIII	EZ	V		V
XV	SZW		V	V
XVI	VWS	V	V	V
XVIII	WenR			
	Totaal	6	6	6

Tabel 3: Commissiebehandeling van de begroting voorafgaand aan de plenaire behandeling

Begr. Hfdst.	Commissie	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
IV	KON			
V	BuZa			
VI	V&J	WGO Politie WGO Jeugdzorg		
VII	BiZa			
VIII	OCW	WGO Begrotingson derzoek WGO Media WGO Cultuur	WGO Begrotingson derzoek WGO Media WGO Cultuur	WGO Media WGO Cultuur
IX	FIN			
X	DEF	WGO Personeel WGO Materieel	WGO Personeel WGO Materieel	WGO Personeel WGO Materieel
XII	I&M	WGO Begrotingson derzoek	WGO Begrotingson derzoek WGO Water, Deltafonds, MIRT	WGO Begrotingson derzoek WGO Water
XIII	EZ	WGO Energie		
XV	SZW		WGO Begrotingson derzoek	WGO Begrotingson derzoek
XVI	VWS	WGO Sport en Bewegen WGO Jeugdzorg	WGO Sport en Bewegen	WGO Sport en Bewegen WGO Jeugd
XVII	BUHA/ OS		WGO OS	WGO OS
XVIII	W&R			
TOTAAL		2 WGO begrotingson derzoek	3 WGO begrotingson derzoek	2 WGO begrotingson derzoek
TOTAAL		10 WGO's onderdeel begroting	7 WGO's onderdeel begroting	8 WGO's onderdeel begroting
TOTAAL		12 WGO's totaal	10 WGO's totaal	10 WGO's totaal

Tabel 4: Inzet van rapporteurs bij WGO's begroting

Commissie	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
BUHA/OS (Ontwikkelings- samenwerking)		V	V
BUZA			
OCW	V	V	V
I&M	V	V	V
SZW		V	
EZ (Landbouw en Natuur)	V		
Totaal	3	4	3

Tabel 5: Ingediende moties bij de begrotingsbehandeling

	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Totaal ingediende moties	707	784	576
Totaal aangenomen moties	148	298	233

Tabel 6: Amendementen bij de begrotingsbehandeling

	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
# ingediend	66	101	121
# aangenomen	20	27	39
% aangenomen	30%	27%	32%
Bedrag aangenomen (€ mln)	77	101	110
Begrotingstotaal (€ mln)	183.381	181.913	182.918
% totale rijksbegroting	0,04%	0,06%	0,06%

Tabel 7: Behandeling Voorjaarsnota 2017 en 1^e suppletore wetten

	Begrotingshoofdstuk	Feitelijke vragen	Ingediende amendementen	Ingediende moties
	Voorjaarsnota	110		6
I	De Koning			
IIA	Staten Generaal		1	
IIB	Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten			
III	Algemene Zaken			
IV	Koninkrijksrelaties			
V	BuZa	5		
VI	V&J	98	6	
VII	BZK	2	2	
VIII	OCW	28	3	
IX	Financiën	8		
X	Defensie	60		
XII	I&M	27		
XIII	EZ	126 (*)	2	
XV	SZW	30	1	
XVI	VWS	100		
XVII	BuHa en OS	9		
XVIII	WenR	49		
A	Infrastructuurfonds	9		
B	Gemeentefonds			
C	Provinciefonds			
F	Diergezondheidsfonds			
J	Deltafonds	4		
	Totaal	539	15	6

Tabel 8: Behandeling Najaarsnota 2017 (34845) en 2^e suppletoire wetten

	Begrotingshoofdstuk	Feitelijke vragen	Ingediende amendementen	Ingediende moties
34845	Najaarsnota	106		6
I	De Koning	.		
IIA	Staten Generaal	.		
IIB	Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten	.		
III	Algemene Zaken	.		
IV	Koninkrijksrelaties	10*		
V	BuZa	17		
VI	V&J	61		
VII	BZK	7		
VIII	OCW	38		
IX	Financiën	52		
X	Defensie	48		
XII	I&M	.		
XIII	EZ	54**		
XV	SZW	109	2	
XVI	VWS	38		
XVII	BuHa en OS	21		
XVIII	WenR	41		
A	Infrastructuurfonds	.		
B	Gemeentefonds	.		
C	Provinciefonds	.		
F	Diergezondheidsfonds	.		
H	BES-fonds	.		
J	Deltafonds	.		
	Totaal	538	2	6

(*) Inclusief BES-fonds

Tabel 9: Feitelijke vragen over de verantwoordingsstukken

Hfdst	Jaarverslag / slotwet	Verantwoording 2015	Verantwoording 2016	Verantwoording 2017
	Financieel jaarverslag van het Rijk	47	179	
I	De Koning	13	8	5
IIA	Staten Generaal		4	0
IIB	Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten		12	5
III	Algemene Zaken		3	1
IV	Koninkrijksrelaties	18	7 (*)	7(*)
V	BuZa	76	77	76
VI	V&J	267	219	201
VII	BZK	51	70	18
VIII	OCW	109	262	175
IX	Financiën	98	70	51
X	Defensie	115	135	31
XII	I&M	263	172	162
XIII	EZ	312	205 (**)	167(**)
XV	SZW	175	147	193
XVI	VWS	484	219	313
XVII	BuHa en OS	71	94	87
XVIII	WenR	136	94	95
A	Infrastructuurfonds	59	77	
B	Gemeentefonds		0	
C	Provinciefonds		0	
F	Diergezondheidsfonds	(**)		
H	BES-fonds			
J	Deltafonds	21	14	
	Totaal	2315	1856	1590

Tabel 10: Technische briefings Algemene Rekenkamer over verantwoordingsonderzoek

	Commissie	Jaarverslag 2015	Jaarverslag 2016	Jaarverslag 2017
IV	Koninkrijksrelaties		v	
V	BuZa en BuHa/OS	V	v & v (*)	
VI	V&J	V	v	v
VII	BZK	V	v	v
VII	OCW	V	v	v
IX	Financiën	V	v	v
X	Defensie	V	v	v
XII	I&M	V	v	v
XIII	EZ	V	v	v
XV	SZW	V	v	v
XVI	VWS	V	v	v
XVIII	WenR	V		v
	Totaal	11	12	10

Tabel 11: Behandelwijze per commissie van het jaarverslag

Hfdst	Commissie	Jaarverslag 2015	Jaarverslag 2016	Jaarverslag 2017
IV	Koninkrijksrelaties	WGO Koninkrijksrelaties		WGO Koninkrijksrelaties
V	BuZa	WGO BuHa/OS	WGO BuHa/OS WGO Buza	WGO BuZa
VI	V&J	WGO	WGO	WGO
VII	BiZa		WGO	WGO (incl. Gemeentefonds, Provinciefonds en Jaarverslag en slotwet Wonen en Rijksdienst)
VIII	OCW	WGO	WGO	WGO
IX	FIN			WGO
X	DEF	WGO	WGO	WGO
XII	I&M	WGO (incl. Infracfonds en Deltafonds)	WGO (incl. Infracfonds en Deltafonds)	WGO (incl. Infracfonds en Deltafonds)
XIII	EZ	WGO	WGO	2 x WGO
XV	SZW	WGO	WGO	WGO
XVI	VWS	WGO	WGO	WGO
XVII	BuHa/OS			WGO
XVIII	WenR		WGO	
	Totaal	9 WGO's	11 WGO's	13 WGO's

Tabel 12: Rapporteurs bij de behandeling van het jaarverslag

Commissie	Jaarverslag 2015	Jaarverslag 2016	Jaarverslag 2017
Koninkrijksrelaties			V
BuZa, BuHa en OS	V	V & V (*)	V (**)
J&V			V
BiZa			
OCW	V	V	V
FIN			V
DEF		V	V
I&W	V	V	V
EZ (landbouw en natuur)			V
EZ (economie en innovatie)		V	V
SZW	V	V	
VWS	V	V	V
Totaal	5	8	10

(*) Zowel voor Buitenlandse Zaken als voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

(**) Alleen voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

Tabel 13: Ingediende moties bij de verantwoording 2017

Hfdst	Jaarverslag / slotwet	Ingediende moties
34950	Financieel jaarverslag van het Rijk 2017	16
I	De Koning	
IIA	Staten Generaal	
IIB	Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten	
III	Algemene Zaken	
IV	Koninkrijksrelaties	
V	BuZa	4
VI	V&J	4
VII	BZK	
VIII	OCW	8
IX	Financiën	
X	Defensie	1
XII	I&M	9
XIII	EZ	3
XV	SZW	8
XVI	VWS	1
XVII	BuHa en OS	2
XVIII	WenR	1
A	Infrastructuurfonds	
B	Gemeentefonds	
C	Provinciefonds	
F	Diergezondheidsfonds	
H	BES-fonds	
J	Deltafonds	
	Totaal	57